

Šmílův DAF

3. ijar 5770
17. duben 2010

začátek šabatu: 19:39
konec šabatu: 20:50

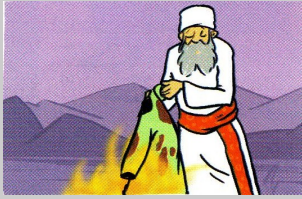
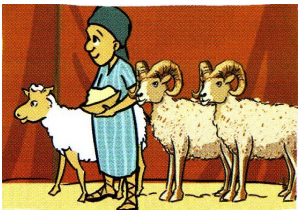

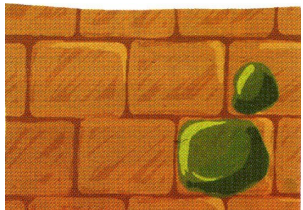
Tazria - Mecora

Časy pro tento týden

čas tfilin od 4:53 | šma jisrael do 8:22 | mincha od 13:36
západ slunce 19:58 | tři hvězdy 20:33

DAF píše Jan Divecký a vydává pražský rabinát.

Plnou verzi DAFu a kompletní archiv čísel můžete nalézt na www.doopravdy.cz/daf

		
Člověk s podezřelou vyrážkou na kůži, která by mohla být CARAAT, musí zajít za kohenem.	Pokud vyrážka není CARAAT, ponoří se postižený do MIKVE a vyperé si šaty.	Pokud CARAAT napadne oděv, musí ho prohlédnout kohen. Postižený oděv se musí spálit.
		
V den očišťování je třeba přinést předepsané oběti, ponořit se do MIKVE a oholit si vlasy.	Při podezření na CARAAT v době je třeba vynést všechny věci ven, aby se neznečistily.	Pokud se na zdech domu objeví podezřelé skvrny, uzavře kohen dům na sedm dní.

Alijot v kostce

Kohen: Po narození syna je žena sedm dní TMEA („rituálně nečistá“), osmý den je obřízka. Po narození děvčete je rodička (JOLEDET) TMEA čtrnáct dní. Pak následuje 33 (nebo 66) dní „čekání“ ukončené speciální obětí. (Rituální čistota TAHORA a nečistota TUMA souvisí s životem a smrtí. Menstruace znamená že v ženě nezačal nový život (=žena je NIDA, TMEA). Je-li žena těhotná, nosí v sobě nový život (=těhotná žena je TEHORA). Po porodu žena ztrácí onen extra život, což vede k TUMA.) NEGAIM, různé kožní změny. O tom, zda má člověk postižení zvané MECORA, rozhoduje vždy KOHEN. V určitých případech může KOHEN své rozhodnutí odložit. MECORA je jiným zdrojem TUMA.

Levi: Různé varianty kožních postižení.

Šliši: Různá typy lysin. (Neovlasená kůže má jiná pravidla NEGAIM než ovlasená.)

Revi: MECORA může postihnout i šaty. Způsoby očištění zahrnují uzdravení, mikve a oběti.

Chamiši: Oběti chudého člověka po vyléčení MECORA.

Šiši: MECORA může postihnout i domy (jen v Izraeli).

Švi: Jiné zdroje rituální nečistoty, zejména různé výtoky z těla – ZAV, ZAVA, NIDA.

Haftara (Mlachim Bet 7:3-20): Čtyři malomocní hledají v době hladu jídlo v syrském táboře.

Rav Uzi Kalchhaim: Ijar

Boží síla (GVURAT HAŠEM) se ve světě projevila dvěma způsoby. Při stvoření světa a při darování Tóry. Proto má výraz Boží síla dva významy, nebeský a pozemský, a přitom se jedná o dvě strany jedné mince. Ale jak je to se silou Izraele (GVURAT JISRAEL)? I v ní můžeme pozorovat dva aspekty, což v básnické licenci vyjádřil rav Kook ve verši: „Vznešená síla žáků rabi Akivy a skrytá síla svatých obcí se protínají spolu v pokladech tajemství rabi Šimona Bar Jochaje.“ Měsíc ijar je dobou, kdy si připomínáme hrdinství žáků rabi Akivy i mučednictví židovských obcí za pogromů provázejících křížové výpravy. Tyto dva projevy národní, duševní (a morální) síly Izraele odpovídají projevům života národa ve své zemi (v dobách rabi Akivy) a v galutu (v době křížových výprav). A oba projevy síly pramení z tajemství Tóry, která ve svém díle odkryl rabi Šimon bar Jochaj, jehož úmrtí si v ijaru pravidelně připomínáme na Lag baOmer.

Poznej a chraň

Židovský nacionalismus a agrární hnutí. Ačkoliv za architektky židovské národní myšlenky můžeme právem považovat „západoevropany“ typu Hesse, Herzla a Zangwilla, z logických důvodů reforem, emancipace a asimilace západních komunit byl židovský nacionalismus nejpobulárnější v carském Rusku. Kromě vlastní „národní politiky“ se zde, snad vlivem traumatu z industrializace a urbanizace ruského židovstva, staly populární myšlenky židovských zemědělských komunit, které, s velkou podporou například barona De Hirsche (na obrázku), vznikaly v Rusku, Palestině, Argentině, ale i v USA.

Je zajímavé, že se romantizace zemědělství stalo silnou součástí židovského snu devatenáctého století. (Upraveno z B. Weina)

Rabi Jonathan Sacks: Život a smrt

Sidry Tazria a Mecora obsahují jedny z nejméně pochopitelných příkazů Tóry, příkazy o rituální čistotě a nečistotě. Důvodem „nečistoty“ je často prostý fakt, že jsme lidé, živé bytosti, duše žijící v tělesné schránce. Přestože toužíme po nesmrtnosti, je smrt nevyhnutelným koncem všeho tělesného. A nejen to. Boží moudrost učí, že není zrození bez destrukce. Bez smrti jedinců by nebyla možná existence lidstva jako celku. Kdo chce žít a být nesmrtný, touží po dvou vzájemných opacích.

V průběhu historie se objevily dvě reakce na výše uvedený fakt. Hedonisté se rozhodli žít pro tělesné požitky, asketi se jim vyhýbají. Ti první slouží tělu a popírají věci duchovní, ti druzí přejí duši na úkor těla. Židovská cesta je odlišná. Posvěcuje tělesné věci (jídlo, sex či odpočinek) tím, že tělesnost vnímá jako nástroj Boží přítomnosti. Důvod je prostý. Věříme, že Bůh je Bohem stvoření. Bůh tento svět stvořil a sám označil ze „velmi dobrý“. Být hedonistou znamená popírat Boha. Být asketou znamená popírat dobro Božího stvoření.

Sidra Tazria začíná zákony o rodičce, která se porodem „znečistí“. Proč by měl porod znečišťovat (a to i když si slovo TUMA přeložíme raději jako „stav bránící kontaktu se svatostí“)? Jsou tací z rabinů, kteří předpisy o rituální nečistotě řadí do kategorie Božích rozkazů, kterým nemůžeme porozumět. Rambam se o to ovšem pokusil, a tak to zkusme také.

Judaismus velmi razantně odmítá veškeré kultury smrti, ať starodávné, nebo moderní. Moše nás v knize Devarim učí: „Volte život.“ Svatost (KEDUŠA) je prostorem (ve významu času i místa), ve kterém se přímo setkáváme s Boží přítomností. Smrt, výtoky a nemoci jsou vykřičníky, připomínkami naší tělesnosti, naší smrtelnosti. A Bůh je Bohem živým.

Druhým faktorem je židovský pohled na narození dítěte. Ačkoliv v přírodě není nic přirozenějšího než plození potomků, Tóra nám do podrobností vypráví příběhy Sáry, Rivky, Ráchel, Chany či Šunamitky, příběhy žen, které dlouho nemohly mít děti a pro něž mělo dítě podobu zázraku. Tóra nám jasně naznačuje, že být Židem znamená pochopit, že přežití není jen otázkou biologie. Každé dítě je zázrak a být rodičem znamená být Božím partnerem. I proto mají ženy k Bohu blíže než muži, protože lépe vědí, co znamená dát jiné bytosti život. A když si to uvědomil Adam, nazval svou ženu Chavou – Matkou všeho živého.

Je známý halachický princip, že ten, kdo plní jeden příkaz, nemusí ve stejnou chvíli plnit příkaz jiný. Možná je to tedy tak, že se žena porodem dostává do stavu, ve kterém ji Bůh sděluje: „Na čtyřicet dní tě zbavuji povinnosti navštěvovat mou svatyni, protože ty nyní sama zažíváš zázračné okamžiky svatosti. Později za mnou přijdeš a poděkuješ mi (a přineseš patřičnou oběť, žes přežila smrtelné nebezpečí), ale nyní je tvé lože malým chrámem, protože již víš, že darování života uprostřed smrtelnosti je vlastně nenápadným dotykem nesmrtnosti.“

Sidra v číslech | Aktuality | Pravidelné šiury

27. a 28. paraša v Tóře (z 54), 3. a 4. v knize Vajikra, obsahuje 16 „paršiot“, 9 otevřených, 7 zavřených, skládá se z 157 vět, 2284 slov a 8364 písmen, obsahuje 20 MICVOT, 18 příkazů a 2 zákazy | Sidry Tazria-Mecora se ve dvanáctiměsíčních letech čtou vždy dohromady | Mišna: Machširim 2:1-2 | Daf Jomi: Sanhedrin 64 | 18. den omeru | v úterý 20. dubna je JOM HAACMAUT.

רב ירון בן-דוד: וציוה הכהן

מי שחולה הולך לרופא. אבל הצרעת, כידוע, אינה מחלה במובן הרגיל של המלה, ולכן האיש שאליו הולכים אינו הרופא אלא הכהן. כבר בשבוע שעבר קראנו על סמכותו הבלעדית של הכהן באבחונים, והשבוע אנחנו קוראים עוד כמה פרטים, כגון העובדה שעד שהוא אינו קובע שהבית מנוגע, הבית לא מטמא, ולכן אומרת התורה שיש להוציא את כל הכלים מהבית לפני שהכהן מכריז על הבית כטמא.

אבל יש דבר נוסף שמייחד את תפקידו של הכהן בענייני נגעים: חמש פעמים בפרשיות אלו, ורק בפרשיות אלו, מופיע הצירוף 'וצוה הכהן': בצרעת הבגד הכהן מצוה לכבס את הבגד שיש בו נגע. באדם המצורע הכהן מצוה לקחת את הציפורים ולשחוט אותם, ובצרעת הבית הכהן מצוה לפנות את הבית ולחלץ את האבנים אשר בהן הנגע. הכהן אינו זה שצריך לשחוט את העוף (לפחות לפי דעה אחת בחז"ל), ואף אינו זה שצריך לפנות את הבית. אבל הכהן צריך לצוות על הדברים האלה בטרם נעשו. לכאורה הדברים תמוהים: הרי במקום לכתוב 'וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות' היה אפשר לכתוב, כפי שכתוב בכל קרבן אחר: 'ולקח המטהר שתי צפרים חיות'. אבל התורה מדגישה שיש לקחת את הציפורים דוקא אחרי שהכהן מצווה לעשות כן. אפילו השחיטה אינה צריכה להיעשות ע"י הכהן דוקא, אבל היא צריכה להיעשות ע"פ ציווי של הכהן, וכפי שאומרים חז"ל (בפסיקתא ובילקוט שמעוני): "הצווי בכהן והכיבוס בכל אדם". "הצווי בכהן והליקוח בכל אדם". "הצווי בכהן ושחיטה בכל אדם". "הצווי בכהן וחליצה בכל אדם".

בכל הדברים האלה התורה מקפידה על כך שהמצורע יעשה את הדברים אחרי ציווי מפורש מפי הכהן, למרות שאין שום הפתעה במה שיאמר הכהן. המיטהר יכול לקרוא לבד בתורה ולגלות שכדי להיטהר הוא צריך לקחת שתי ציפורים, אבל התורה מדגישה שיעשה זאת רק אחרי שהכהן אומר לו. גם אם הכהן אינו מעורב באופן אישי בעשיית הדברים, הרי שהתורה מקפידה על כך שהוא יהיה זה שמושך בחוטים.

חז"ל (ויקרא רבה יז, ז) דרשו את הפסוק 'ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית' - על בית המקדש: 'ובא אשר לו הבית' - זה הקב"ה, שנאמר 'יען ביתי אשר הוא חרב' (חגי א, ט). והגיד לכהן - זה ירמיה, שנאמר 'מן הכהנים אשר בענתות' (ירמיהו א, א). 'כנגע נראה לי בבית' - זו טינופת עבודה זרה. ויש אומרים זה צלמו של מנשה... 'וצוה הכהן ופנו את הבית' - 'ויקח את אצרות בית ה'. ונתן את הבית' - 'זה חורבן בית המקדש, 'והוציא אל מחוץ לעיר' - זו גלות.

כשעוברים עלינו זמנים קשים אנחנו רגילים לומר שאנחנו נמצאים במצב של הסתר פנים. הקב"ה אינו מגלה את פניו, אבל הוא עדיין מושך בחוטים. כשהוא רוצה להחריב את בית המקדש או להעניש את ישראל הוא אינו צריך לעשות זאת בעצמו. יש לו מספיק שליחים - פלשתים, בבליים, יוונים, רומאים גרמנים וכו' - שיעשו בשבילו את העבודה. כמו הכהן כשצריך לנתן את הבית: הוא רק מצוה ומאפשר את זה, אבל הוא עצמו אינו מתערב.

בתהליך של גאולה, לעומת זאת, אנחנו מכירים מצב הפוך: כפי שאומרים בהגדה של פסח: "לא על ידי מלאך ולא על ידי שרף, ולא על ידי שליח, אלא הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו. שנאמר 'ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אל הי מצרים אעשה שפטים אני ה'. 'ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה' - אני ולא מלאך. והכיתי כל בכור בארץ מצרים - אני ולא שרף. ובכל אל הי מצרים אעשה שפטים אני ה' - אני הוא ולא השליח. אני ה' - אני הוא ולא אחר". בהגדה של פסח, כידוע, שמו של משה רבנו כמעט אינו מוזכר. חז"ל מדגישים בכך שאת הגאולה הזו עשה הקב"ה בעצמו.

את הדברים הטובים, אם כן, עושה הקב"ה בכבודו ובעצמו, ואילו את הדברים האחרים הוא עושה על ידי שליח. הסיבה היא, אולי, שלגבי הדברים הרעים יש נטיה להאשים את הקב"ה בין כה וכה, אבל בדברים הטובים אנחנו שוכחים אותו. כפי שאמרה נעמי במגילת רות: 'אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה' - כשהייתי מלאה, היה זה מכוחי, אבל כשאני חוזרת בידיים ריקות - זה מהקב"ה. לכן, אומרים חז"ל, גם לעתיד לבוא כשהקב"ה יגאל את ישראל הוא ידאג שהדברים לא ייעשו בסתר. וכפי שאומר המדרש (תהלים קז, א) על הפסוק 'פדונוי ה' ישובון' - "פדונוי ה' ולא פדונוי אליהו ולא פדונוי מלך המשיח".

ומי יתן ונזכה במהרה לראות את אור פניו של הקב"ה כפי שמברכים הכהנים: 'יאר ה' פניו אליך ויחנך. ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום